

Medlemsblad för
Sörmlands Idrottshistoriska
Sällskap
Nr.2 - 2018

SÖRMLÄNSKA IDROTTSMINNEN

Rapport från Friidrotts-SM
Rapport från årsmöte i Katrineholm

Redaktören har ordet

Tord Juszcak

Tre av våra medlemmar har lämnat oss under våren och sommaren. Diskuskastaren **Ove Lott** från Hälleforsnäs som under sin aktiva tid tillhörde den absoluta svenska eliten och därefter var instruktör, grenansvarig och tränare för kastare runt om i länet och en idrottsprofil av största mått.,

Den dubbla OS-guldmedaljören i kanot, **Sven-Olof Sjödelius** från Nyköping avled under påsken. Nyköpings Kanot-Klubb tillhör de största OS-föreningarna, inte bara i Sverige och klubben har massor av olympier och medaljörer.

Mitt under fotbolls-VM avled vår styrelsekamrat och mångårig kassör, samt tredubbla svenske mästaren i bordtennis **Lars-Åke "Jocko" Jonsson**. Under 25 år var han ansvarig för sällskapets räkenskaper och dessutom mångårig ordförande i Eskilstunas Idrottsföreningars Samorganisation.

Vi minns alla tre med minnesord inne i tidningen.

Idrottshistoriska Sällskapet har via en större bokdonation kunnat börja bygga upp ett idrottsbibliotek med placering i MunktellArenan i Eskilstuna. Bland böckerna finns en mängd biografier, från Gunnar Gren, Nacka Skoglund och Ingemar Johansson till Tomas Gustafson, Bengt "Bengan" Johansson, Jörgen Mårtensson, Stig H Johansson, Patrik Sjöberg och Zlatan. Tanken är att på sikt kunna hålla öppet någon timme då och då för de medlemmar som skulle vilja låna någon av böckerna. Men mycket jobb återstår.

I samband med Friidrotts-SM i Eskilstuna medverkade SIHS med en utställning om Eskilstunas Friidrott och en svart paviljong/tält på 3x3 meter inköptes. Med väggar och tak. och med stabila hörn i svart smide. Styrelsen har nu beslutat att tältet kommer att kunna hyras av medlemmarna för endast 100 kronor per tillfälle. Tältet finns i lokalen i

MunktellArenan, där det hämtas och återlämnas. Lennart Nystedt är kontaktperson.

Videoprojektet har gått in i en ny fas. Den hårddisk med flera hundra *Stopptid* som sällskapet disponerar, ska bytas ut till en vanlig fil, som kan öppnas på vilken PC som helst. Under förutsättning att du har rätt inloggningsuppgifter givetvis. Länken kommer att byggas ut och inte bara innehålla *Stopptid*. Just nu håller Centralföreningen på att färdigställa programmet och vi kommer att få tillgång när den är klar. Det gör det ju också lättare att kunna använda programmet i Nyköping och Katrineholm. Vi behöver inte flytta någon specialbyggd videobox, utan det, går ju att logga in direkt i en dator. Något som vi verkligen ser fram mot. Det finns många hundra timmar idrottsnostalgi att gotta sig i. Förhoppningsvis kan det hela vara klart under hösten 2018

Du vet väl att du, som privatperson också kan bidra med att förgylla tidningen med insändare, reportage, debattinlägg osv. Har du något idrottsminne, som du tror kan intressera våra läsare, så tveka inte. Skicka in det till redaktören.

Södermanlands Idrottshistoriska Sällskap -SIHS-

Vid årsmötet i Duveholmshallen i Katrineholm onsdagen den 11 april avtackades kassören Lars-Åke "Jocko" Jonsson med blommor och presentkort. Jocko har varit med i SIHS styrelse i 25 år. Han kvarstod dock som ersättare i styrelsen till den 3 juli 2018 då han avled.

Årsmötet valde följande styrelse som efter konstituering ser ut som följer:

Ordf.	Anders Krafft , Bergius väg 9, 644 36 Torshälla. 016-343112, 070-6884900 rk.ak@swipnet.se
Vice ordf.	Jan-Erik Johansson , Östra Bergsgatan 24f, 611 34 Nyköping. 0155-211882, 070-2445848 kula.johansson@gmail.com
Kassör	Lena Siljebråt , Fanjunkarvägen 4, 632 36 Eskilstuna. 016-425181, 073-2297621. lena@siljebrat.se
Sekr.	Tord Juszczak , Mossebovägen 10, 633 62 Eskilstuna. 016-122594, 070-5307477 toczak47@gmail.com
Ledamot	Lars-Olof Lundkvist , Hedemora-Granhyttan, 640 43 Ärla, 070-2218361 lololundkvist@bredband.net Christer Hellqvist , Alphydevägen 7, 171 51 Solna. 0709-420708. christer@hellqvistevent.se Lars Ohlander , Elsarosstigen 38, 152 84 Södertälje. 08-55018990. 076-1632360
Ersättare	Lennart Wangenfors , Viala, 643 92 Vingåker. 0151-32057, 070-8560452, lennart.w.@linderosthstryckeri.se Per Tornberg , Trollstigen 38, 611 45 Nyköping. 0155-97688. pelto42@globalnet.net Lars-Åke Jonsson tom 3 juli, därefter vakant till kommande årsmöte.
Revisorer	Kjell Carlsson , Sedelvägen 29. 633 52 Eskilstuna 016-141034. kjell.carlsson@telia.com Markku Tasala , Kyrkogatan 9f, 632 20 Eskilstuna. 016-148263. markku.tasala@gmail.com
Ersättare	Lennart Nystedt , Pionvägen 9, 644 35 Torshälla. 016-358474. 070-3992889. Lennart.nystedt@hotmail.se
Valberedning	Lennart Nystedt , Pionvägen 9, 644 35 Torshälla. 016-358474. 070-3992889. Lennart.nystedt@hotmail.se Kjell Pettersson , Bruksgårdsvägen 11, 641 95 Katrineholm, 0150-24277, 070-6236979. kjellonina@telia.com Lennart Dahl , Skjutsaregatan 18, 611 33 Nyköping., 0155-212840. 070-5803249, lennart.dahl@telia.com

Owe Lott

1940 - 2018

Owe Lott, Mellösa, Flen har avlidit i en ålder av 78 år. Han sörjs närmast av hustrun Ann-Lena och barnen Pernilla och Dan med familjer.

Owe en mycket stark personlighet, god kamrat och verklig humanist har gått bort.

Owe som växte upp i Hälleforsnäs blev hela sitt liv Flenbygden trogen. Efter folkskolan i Hälleforsnäs gick Owe i verkstadsskola och utbildade sig till svarvare, sedan kom tankarna på att bli polis. Därför gick han på Åsa Folkhögskola för att komplettera ämnen.

Men Hans Rudberg på Järnförädlingen hade tidigt ett gott öga till Owe, så han lockade med utbildning till metodtekniker och Owe blev kvar på Bruket. Owe förkovrade sig sedan i ett antal bruksutbildningar, där han också engagerade sig fackligt. När det blev svårt för Bruket och det blev neddragningar på personal, såg sig Owe om efter nytt jobb. Det blev FFV i Eskilstuna under ett antal år. Efter den så kallade Boforsskandalen var det återigen dags att flytta på sig. Hans arbetsplats blev då Saab-Scania i Södertälje där han trivdes mycket bra och arbetade till sin pensionering. Han sista arbetsplats blev *Hedenlunda Slott och Konferenscenter*, där han utbildade Saab-Scaniaanställda.

Owe var intresserad av människor, han hade lätt att ta kontakt och fick många vänner. Han engagerade sig i politik och rättssamhälle och på 1990-talet var han med om att bilda ett nytt parti i Flen. Det kallades A2000 eller A2. Där satt han som ledamot i Flens bostadsnämnd och i Arbetsförmedlingsnämnden. Owe var också nämndeman, först vid tinget i Malmköping, sedan i Katrineholms tingssal och slutligen vid Nyköpings ting. Han hade ett genuint intresse för bygdens näringsliv.

Owe värnade om de svaga som av olika anledningar hade svårt att göra sig gällande i vårt samhälle. Självt hade jag förmånen att tillsammans med honom besöka flyktingförläggningen i Mellösa ett flertal gånger och där skapa några timmars meningsfull aktivitet för de boende.

En av hans finaste insatser var när han hjälpte en liten invandrargrabb att komma in i skolvärden. Grabben hade med sin familj flyttat från en förläggning utanför Flen och fått en bostad i Mellösa och där kommit bort i statistiken över skolbarn. Owe lade ner många timmar på samtal med skola, kommun och integrationsverket, innan det löste sig. Grabben fick börja sin skolgång tack vare Owe's insatser. Owe var ingen som vek ner sig.

De allra flest förknippar nog Owe med idrott och i synnerhet diskuskastning och det med all rätt. Diskus blev så småningom hans specialgren. Redan i tidig skolålder fattade han intresse för idrott. Som de flesta andra skolgrabbar spelade han fotboll på sommaren, åkte skridskor på någon skogstjärn på hösten och åkte skidor på vintern. På den tiden tog också IOGT i Hälleforsnäs hand om ungdomen och anordnade tävlingar i skidåkning gymnastik och orientering. Owe deltog i det mesta. Som ung grabb vann han ett flertal skidtävlingar.

Senare kom friidrotten in i hans liv. Tidigt visade han framfötterna genom att placera sig långt fram i resultatlistorna. Att det skulle bli något med kast visade han redan som 12-åring då han vann *kast med liten boll* med resultatet 65.40 meter ett resultat som han två år senare förbättrade till 78.90. Som 16-åring vann han i en sörmländsk tävling både diskus och kula, "trots att stilen i ingendera grenen var, vad man önskade sig" som journalisten i lokaltidningen skrev.

För att få hjälp med kastträning och stil på diskuskastandet gick Owe med I Flens IF som på den tiden hade många duktiga friidrottare. Innan Owe slutade sin diskuskarriär hade han bytt förening flera gånger. 1973 gjorde han vid en tävling i Malmö sitt längsta diskuskast om mätte 62.58 meter. Ett resultat som än i dag över femtio år senare, står sig gott i internationell konkurrens.

Efter att han avslutat sin idrottskarriär som diskuskastare, hjälpte han många av vårt lands bästa kastare med teknikträning. Under en period på 80-talet var han grenansvarig för Svenska landslagskastarna i kula och diskus, på den tiden då Sverige hade Richy Bruch som världsrekordhållare för seniorer och Kenth Gardenkrans för juniorer. Han hjälpte också Hans "Plutten" Almström att nå de riktigt stora längderna i kula.

Trots besvärliga sjukdomar under senare år hann han med att hjälpa Eskilstuna Friidrotts protesidrottare Mohammad Al-Joburi med teknikträningen, vilket bl.a. resulterat i både svenska rekord och medaljer vid internationella mästerskap.

Vi är många som saknar och sörjer Owe, en verklig vän och god idrottskamrat.

Vi i Eskilstuna Friidrott och även Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap, vill rikta ett stort och varmt tack för hans fina insatser för ungdomen, för vår förening och för svensk idrott.

Bengt Olof Eskilsson, ordförande Eskilstuna Friidrott

Böcker gav pris

Styrelsen för *Svenska Idrottshistoriska föreningen*, SVIF utdelar varje år ett pris till den person som gjort stora insatser som kulturminnesvårdare inom idrotten eller som idrottshistorisk forskare. Priset har utdelats sedan 1997.

Runt om i Sverige dokumenteras den lokala idrottshistorien av ideellt arbetande idrotts-historiker. I de flesta fall handlar det om årligen utkommande småskrifter. De analytiska och problematiserade inslagen är därför små.

Priset för 2017 tilldelades *Backspegelns* redaktör och SIHS sekreterare Tord Juszcak, Eskilstuna.

-Det handlar här om böcker som dokumenterar, sammanställer och presenterar den lokala idrottshistorien på ett sätt som skapar kunskap och intresse hos den breda allmänheten. De bidrar också med att komplettera vita fläckar i den svenska idrottshistorien, säger SVIFs ordförande Karl Örzan.

Motiveringen var *"för sin engagerade dokumentation av sörmländsk idrottshistoria i allmänhet och Eskilstunas i synnerhet"*. I boken *"Smeden som vann"* gör Juszcak tillbakablickar i stadens idrottsliga historia och sätter dem i samklang med samhällsutvecklingen i övrigt.

I boken *Sörmländska Olympier* ges en genomarbetad sammanställning över samtliga sörmländska OS-deltagares resultat och bedrifter genom tiderna

-Med sina publikationer uppfyller Tord Juszcak med råge det kulturminnesvårdande området, sammanfattar Karl Örzan

Priset på 15 000 kronor utdelades i samband med Svenska Idrottshistoriska Föreningens årsmöte på Riksidrottsmuséet i Stockholm den 23 april.

Som motprestation fick pristagaren hålla ett 50 minuter långt föredrag om hur arbetet med böckernas gått till, samt en föreläsning om Eskilstuna och Sörmlands plats på idrottskartan. Ett uppskattat inslag efter själva årsmötet.

Sveriges Idrottshistoriska Förenings ordförande, Carl Örzan överlämnar priset till Tord Juszcak

Frågenöt

Det är ett tag sedan vi hade någon tävling i *Backspegeln*. Men nu är det dags.

Den här gången gäller det förkortningar på idrottsföreningar i Sverige. Vi vill veta vad förkortningarna står för. Alltså, vad heter klubben egentligen?

Trisslotter står på spel.

1	AIK , Solna
2	IKSU
3	GAIS
4	LUGI
5	GUIF (före namnändringen till IF Guif)
6	ONYX IBK
7	GP (handbollsklubb)
8	KFUM Borås
9	IFK (Varje IFK-klubb har ett nummer. IFK Stockholm har nr.1, IFK Eskilstuna har nr.7)
10	EGAK

Skriv ner svaren och posta det till SIHS, c/o Tord Juszcak, Mossebovägen 10, 63362 Eskilstuna, eller maila svaren till tozrak47@gmail.com

Glöm inte att skriva ditt namn. Vi vill ha in svaren senast den 20 oktober.

Malmahedslägren

1927 - 1975

I början av 1920-talet väcktes tanken hos Södermanlands Gymnastikförbund att nå de unga genom att arrangera ett sommarläger. Tidigare hade sporadiska läger anordnats på olika håll i landet, men nu började sökandet efter en lämplig lägerplats för sörmlänningarna.

År 1926 togs det djärva beslutet att inköpa en bit mark med förlägningslokaler i Malmköping. När militären lämnade orten år 1921, stod lägerhyddor, baracker, marketenterier och matsalsbyggnader tomma och outnyttjade, liksom exercisplatsen Malmahed.

Det var ett vågsamt äventyr för förbundet när det gällde att skrapa ihop pengar. Till och med enskilda medlemmar gick i borgen, men satsningen blev ett lyckokast.

Redan sommaren 1927 arrangerades det första sommarlägret, dit ungdomar från Sörmlands alla hörn samlades. Lägeridén slog igenom direkt och sommar efter sommar strömmade barn i stora skaror till den gamla lägerplatsen för ett par veckors hårdande friluftsliv med gymnastik, simning i Hosjön och idrott i övrigt.

Från 1952 dubblerades lägerverksamheten till två perioder med 6-700 deltagare. Den stora skaran ledare, som ansvarade för och tog hand om ungdomarna, arbetade alla på ideell basis utan ekonomisk ersättning, men kost, logi och trevlig samvaro ingick.

Lägerverksamheten uppmärksammades inte bara i Sverige utan även utomlands. De båda Lingiaderna

1939 och 1949 avslutades med läger på Malmahed, då deltagare i hundratals från hela världen samlades.

Södermanlands Gymnastikförbund gjorde kostsamma investeringar med bland annat nytt kök och matsal för att kunna utspisa närmare 1 000 deltagare.

En olyckshändelse inträffade i Malmköping år 1971 då ett sjukhem brann ner med flera dödsoffer som följd. Då skärpte brandmyndigheterna sina bestämmelser för allmänna lokaler. I fortsättningen fick endast de nedre våningarna i bostadsbarackerna användas och deltagarantalet på sommarlägren sjönk kraftigt.

Det medförde ökade driftkostnader och framtidslägren blev ovissa. Sommaren 1975 hölls det sista gymnastiklägret och fyra år senare, 1979 överlät Gymnastikförbundet anläggningen på Malmahed till Södermanlands läns landsting, som senare uppförde en vårdcentral och sjukhem på platsen. En epok inom sörmländsk gymnastik var därmed till ända. I 48 år varade lägerverksamheten och det var åtskilliga 10 000 unga sörmlänningar som deltog under åren.

"Låt oss vara kamrater, här på Malmahed några korta dar. Tiden flyr fort och snart har vi bara våra glada minnen kvar. Här vi leka, simma, göra allt med kläm och det för vi med oss hem, till dem som ej fått vara med här, där glädjen ständig gästen är."

Ulf T Eriksson, ledare på Malmahed 1950-65, därefter lägerchef 1965 - 1975

Lars-Åke "Jocko" Jonsson

En av de stora idrottsledarna i Sörmland har gått bort. Lars-Åke Jonsson, alltid bara kallad Jocko, avled den 3 juli. 81 år gammal.

Jocko var styrelseledamot i SIHS i närmare 30 år, de flesta åren som kassör. Han var också under 20 år ordförande i *Eskilstuna Idrottsföreningars Samorganisation* och blev sedermera dess hedersordförande. Jocko skötte också systersonen Christer Lindarw och *After Darks* affärer i drygt 30 år.

En riktig idealist som alltid ställde upp, bland annat var han BINGO-utropare i 46 år.

Som idrottsman var det runt pingisbordet som Jocko tillhörde eliten. Tre SM-guld finns på meritlistan. Två tillsammans med Reidar Ljungström från Vingåker i dubbel, det första år 1957 och ett lag-SM-guld i IF Verdandi tillsammans med Christer och Kjell Johansson år 1965. Polsk mästare blev han i dubbel tillsammans med Stellan Bengtsson d.ä. Dessutom fyra SM-silver.

Jocko var också landslagsman och representerade Sverige i VM 1957 i Stockholm och i Dortmund året därpå. Det blev också spel i EM i Zagreb 1959. Två SM-guld i veteranklasserna finns också i den digra listan som även omfattar drygt 120 DM-guld, ända fram till år 2000. Då var Jocko 63 år.

Civilt var Jocko chef för Eskilstuna kommuns Bostadsförmedling under den tid som förmedlingen fanns.

Bland alla utmärkelser som Jocko tilldelats kan vi nämna Eskilstuna Kommuns medalj "för gäverrik gärning" som han tilldelades år 1997 och "Eskilstatyetten" år 1998.

Familjen består av hustru Barbro och tre barn. Patrik, Nicklas och Maria samt sju barnbarn. Patrik och Nicklas är båda stora inom golfen, Patrik har varit damernas landslagstränare och matchat Anna Nordkvist. Jocko provade också på sporten, men kom aldrig längre än 25 i handikapp.

För *Sörmlands Idrottshistoriska Sällskap* är det en tung förlust, då Jocko alltid hade mycket att tillföra styrelsearbetet med sin stora erfarenhet och ett enormt kontaktnät. Styrelsen i SIHS kan bara tacka för den tid vi fick tillsammans.

Vid jordfästningen representerades SIHS av Anders Krafft, Lennart Nystedt och Tord Juszcak.

Friidrotts-SM 2018

Ekängens IP, Eskilstuna
24-26 augusti

För fjärde gången arrangerades ute-SM i friidrott i Eskilstuna. Första gången var i samband med invigningen av den nya idrottsplatsen "Djurgårdens IP" i augusti 1908. Den stora stjärnan då var kastaren Erik Lemming, som vann både kula, slägga, diskus och spjut.

Erik Lemming i samtal med Prins Wilhelm vid friidrotts-SM i Eskilstuna 1908

Den andra SM-tävlingen gick på Tunavallen 1988 och var den sista chansen för de aktiva att kvala in till OS i Seoul några månader senare. Noterbart var att Malin Ewerlöf tog sitt första SM-guld.

I augusti 2007 hölls tävlingarna på den nya arenan, Ekängens IP och bland de aktiva fanns Carolina Klüft, Stefan Holm och systrarna Kallur.

Vid de senaste SM-dagarna nu i augusti var SIHS med. Ett tält med vepor från friidrottsutställningen som arrangerades sommaren 2015 i Stadsmuseét i Eskilstuna pryddes tältets insidor och bjöd besökarna på en annorlunda idrottshistorisk upplevelse. En friidrottsutställning på publikplats. Sällskapet sålde också boken "Sörmländska Olympier" i tältet under alla tre dagarna tävlingarna pågick. Och SIHS fick god reklam för sitt engagemang i idrottshistoria.

För att uppmuntra våra medlemmar att se levande elitidrott på hög nivå bjöds också alla på fri entré den sista tävlingsdagen. Ett arrangemang som dock lockade färre medlemmar än vad styrelsen räknade med. Endast sju personer tog chansen att se Daniel Ståhl sätta världsårsbästa i Diskus.

**Din trycksaksleverantör
för alla behov av TRYCK och REKLAM**

Kontorstrycksaker • Broschyrer • Foldrar • Blad
Reklamtryck • Mapper • Pärmor • Böcker
Storformat • Spiralbindning
Vigselprogram och mycket mer

www.linderothstryckeri.se

linderoth
tryckeri

**115 år
i idrottens tjänst**

BESTSELLER
ROLL-UP LUX
Modell 400
Modell 80
Modell 200
Modell 520

**Outdoor
Bow Flag**

Svenska Dagbladets Bragdguld

Det finns priser och det finns priser. Guldbollen, Guldkon, Diamantbollen och Jerringpriset. Listan kan göras lång, men frågan är om inte Svenska Dagbladets Bragdmedalj ändå är den främsta utmärkelsen en aktiv idrottare kan få.

Priset har delats ut sedan år 1925 då häcklöparen "Sten-Pelle" Pettersson fick medaljen. Juryn, kallad "Guldmedaljsnämnden" består av tidningens chefredaktör och sportchef, samt tolv aktiva svenska idrottare. Bland de tolv som finns med i nämnden i dag kan vi nämna Agneta Andersson, Magdalena Forsberg, Ulrika Knappe, Tomas Brodin, Tony Rickardsson och Mats Sundin.

Den förste sörmlänning som uppmärksammades av juryn var **Gert Fredriksson**, Nyköpings KK, som fick medaljen redan 1949 efter sina OS-medaljer i London 1948. Totalt paddlade Gert hem sex OS-guld, ett silver och ett brons och var aktiv ända fram till OS i Rom år 1960, men det blev bara en bragdmedalj.

Det hör också till ovanligheten att medaljen delas ut flera gånger till samma pristagare. Men undantag finns, Anja Pärson och Sara Sjöström har två medaljer. Ingemar Stenmark fick medaljen till och med tre gånger, åren 1975, 1978 och 1980.

Andra pristagare med anknytning till Södermanland är **Dan Waern**, Sköldingepojken som suddade ut Gunder Häggs och Arne Andersson ur rekordlistorna på medeldistans. Dan var också fyra i Rom-OS 1960 över favoritdistansen 1500 meter. Dan Waern, som tävlade för Örgryte IS, fick medaljen redan 1957 och året därpå blev en inflyttad skåning fram i rampljuset, **Rickard Dahl** Södertälje IF, som helt

otippad vann EM-guldet i höjdhopp på 2.12 på Stockholms Stadion. En bragd som gav honom medaljen, även om det svenska fotbollslandslaget, som gick till VM-final mot Brasilien var folkets favorit.

Nästa sörmlänning som fått priset var bordtennisspelaren **Kjell Johansson** från IF Verdandi i Eskilstuna som fick priset 1964, då han som 18-åring blev Europamästare.

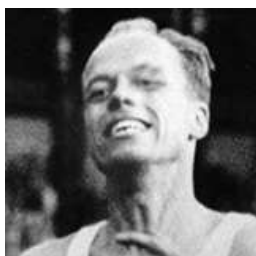
Södertäljesonen **Björn Borg** hör till dom som fick priset två gånger, 1974 och 1978 för sina enorma tennisframgångar med bland annat fem segrar i Wimbledon.

Efter Björns andra medalj dröjde det tio år innan det blev dags för nästa sörmlänning. Skridskoåkaren **Tomas Gustafson** från Eskilstuna åkte hem två OS-guld i Calgary 1988 och juryn tackade med att ge Bragdmedaljen till Tomas.

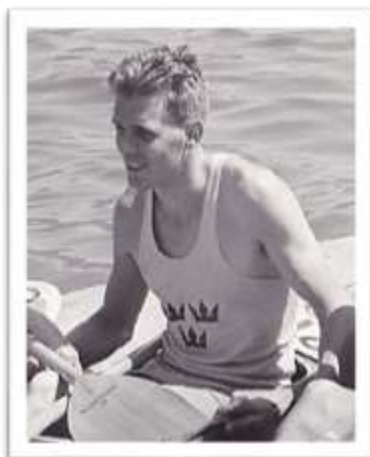
1994 var det fotbollsfeber i Sverige och landslaget tog hem bronset borta i USA och belönades med bragdmedaljen och alla spelarna fick en miniatyr. I truppen återfanns **Kenneth Andersson**, som startade sin fotbollskarriär i Eskilstuna.

Den senaste medaljören från länet är kanotisten från Katrineholm, **Susanne Gunnarsson**, som belönades 1996 för sitt OS-guld i K-2 tillsammans med Agneta Andersson.

Det blir totalt åtta Bragdmedaljörer för Sörmlands del. Vem blir den nionde?

Till minne

Sven-Olof Sjödelius

Sven-Olov föddes den 13 juni 1933 i Svärta socken, just utanför Nyköping och gick bort den 29 mars i år. Och Nyköping blev han trogen hela livet och Nyköpings KK fick nytta av honom under alla år.

Att det blev kanot var ganska naturligt. Klubben har fullständigt dominerat svensk kanotsport och med legendaren Gert Fredriksson i klubben var valet lätt.

Det blev också med Gert som Sven-Olof stod på startlinjen i Rom-OS 1960. Paret hade bara tränat ihop några månader, men det räckte till seger och ett OS-guld.

Det blev ett nytt OS-guld fyra år senare i Tokyo. Nu med Gunnar Utterberg i kanoten. Nu var det en tuff träning som låg bakom. S-O hade konstruerat en roddapparat.

–En träbit, fyra repändor, en rundstav och en fjäder, sen var det bara att paddla. Det året lärde jag mig att andas rätt, det hade jag stor nytta av, berättar ”Esso” som han kallades.

Inför Tokyo-OS fick Sven-Olof ledigt från jobbet en och en halv timme per dag. Betald ledighet som förbundet lyckades förhandla fram med arbetsgivaren. Kanske var det 90 minuter som avgjorde finalen? Guldet var Sveriges och ”Esso” kunde i varje fall ta hem ett bevis på att han gjort någon nytta under åren som gått. I K4 blev det en femte plats.

Det blev också ett VM-silver på 10 000 meter 1963 och ett VM-brons i stafett 4x500 meter samt ett VM-silver i K4 över 1000 meter. Ett EM-silver i K1 över 10 000 meter, samt 32 SM-tecken. Totalt blev det 16 års slit i kanoten.

–Vi fick 10 kronor per dag av förbundet då vi var på VM och 25 kronor per dag vid Tokyo-OS.

–Jag var tvungen att gå till chefen och be om ett förskott på 1 000 kronor. Så att familjen hade något att leva på när jag var borta.

De hårda villkoren gjorde att Sven-Olov valde familjen istället för kanoten då han kom hem från Tokyo.

–Jag lade av när jag var 31 år och hade jag beslutat att fortsätta hade jag fått träna ytterligare i fyra år, för det var ju bara OS som räknades. Mexiko 1968 hade nog varit kul, men jag tyckte att jag lekt färdigt.

Och att familjen fick sitta emellan då Sven-Olov tränade som mest är ett faktum.

–Jag kommer ihåg att Tomas inte kände igen mig då jag kom hem från OS i Rom. Det tog ett tag innan han kom fram och kramade mig. Som nybliven pappa är sådana ögonblick svåra att ta.

Kanoten släppte han dock inte utan tog på sig ordföranderollen i Nyköpings KK under en tioårsperiod, 1965 – 1974. Dessutom var systersonen Anders Andersson svensk elitpaddlare med OS-starter både 1976 och 1980

OS-elden genom Sörmland

På sin väg till Olympiastadion i Helsingfors 1952 passerade den olympiska elden genom den norra delen av länet.

Från Örebro och Arboga fördes facklan på eftermiddagen den 4 juli till Eskilstuna och på Tunavallen mottogs facklan av Eskilstuna-löparna **Lennart Johansson**, IFK Eskilstuna, **Ove Lennartsson**, EIK och **Börje Persson**, GUIF. Det var den sistnämnde som fick äran att ta emot facklan.

Från Tunavallen gick färden till Fristadstorget i centrala Eskilstuna, där trängseln var stor. Många ville ta chansen att få en glimt av den olympiska elden när den passerade. I folk-massan på torget viftades det med nyinköpta olympiavimplar. Bland talarna på den specialbyggda scenen fanns stadsfullmäktiges ordförande Bernhard Hellström som påminde om eldens symbol för broderskap och vänskap. *"Må facklan på sin fortsatta färd tända vackra tankar och stimulera till ridderlig anda"*, manade han. Även Finlands olympiska kommitté hade en representant på plats.

Klockan 15.00 var eldens besök i Eskilstuna över. Färden gick vidare till Strängnäs, där ett stort publikuppbåd fanns utanför Tingshuset. Applåderorna rungade när **Rune Molén** IFK Strängnäs och **Georg Flack**, IK Viljan löpte in med facklan. Överste Wiklund från Sveriges Idrottsförbund höll tal från Tingshustrappan och beskrev idrottens stora betydelse. Det hurrades för den svenska idrotten och facklan fortsatte sin färd mot Mariefred och Södertälje med hjälp av **Arne Göransson** IK Viljan och **Olle Saleby** IFK Mariefred. På kvällen nådde den Stockholms Stadion där svenska OS-uttagningar i friidrott ägde rum.

Dagen därpå, den 5 juli bar det norrut och den 8 juli överlämnades elden klockan 18.00 på bron över Torneå älv till de finska represen-tanterna.

Tio dagar senare var elden på plats i Helsingfors, där invigningsceremonin hölls på Olympiastadion den 18 juli 1952.

Det var den niofaldige OS-medaljören **Paavo Nurmi** som fick äran att tända elden inne på Olympiastadion.

Åkers IF 100 år

Mats Hallin-Åkerskillen som blev mästare i Nordamerika, Schweiz och Sverige.

Föreningen bildades den 22 februari 1918 och startade med fotboll. Skidor tillkom 1922 och tio år senare spelades den första hockeymatchen. Den egna anläggningen, Bruksvallen invigdes 1942 och det var styckebruket på orten som ställde mark till förfogande.

Åkers IF debuterade i den högsta serien i ishockey 1946, men det blev bara en säsong. Ett nytt avancemang kom 1953, men även nu blev det bara ett år. Men ishockeyn blev den tongivande sporten och de två första landslagsmännen, Alvar Andersson och Lennart Fredriksson debuterade i Tre Kronor redan 1947.

Något som Åkers IF är ensamma om är att ha haft två hockeymålvakter i landslaget samtidigt. Vid OS 1960 i Squaw Valley fanns både Bengt "Pliggen" Lindkvist och Kjell Svensson med i laget.

Kjell Svensson anses som en av Sveriges bästa hockeymålvakter genom tiderna. Kjell fick också möjligheten att prova på proffsspel i Toronto Maple Leafs, men avstod. Istället blev han svensk förbundskapten efter 143 landskamper och var en period även tränare för Södertälje SK. Kjell fyllde för övrigt 80 år den 10 sept.

Klubben har också fostrat fler kända hockeyspelare. Mats Hallin blev Stanley Cup- vinnare med New York Islanders. Reine Landgren tog SM-guld med SSK 1985. Tim Eriksson blev också landslagsman och spelade med Djurgårdens IF.

Även orientering har varit en stor sport. Åkers IF slutade trea i Tiomilaorienteringen med över 150 startande lag, det var 1960 och tre år senare kom Marie-Louise Eriksson trea vid Nordiska Mästerskapet i orientering. Klubben tog upp handboll på programmet 1964 då idrottshallen kunde invigas. En egen ishall invigdes 1974, vilket betydde mycket för hockeyn, men samma år var det även uppåt för fotbollslaget som på en sjätteplats i division IV.

Säsongen 1979-80 spelade hockeylaget i division två och mötte lag som Örebro och Södertälje SK. Fyra år senare inleddes ett samarbete med IK Elit i Strängnäs på hockeysidan, med det varade bara några år och 2012 bytte hockeyn namn till Åker/Strängnäs HC och Åkers IF hockeysektion är numera vilande.

Femdagarsorienteringen avgjordes i norra Sörmland och en av etapperna gick i skogarna öster om samhället och arrangerades av Åkers IF tillsammans med OK Grip från Mariefred.

Föreningens betydelse för Bruksorten kan inte nog poängteras och medlemssiffrorna är på drygt 1 200 medlemmar. Med fotbollsplan, inomhushall och hockeyhall har alla Åkersbor lätt att liera sig med klubben.

I februari 2018 firades 100-årsjubileet på Folkets Hus med uppvaktningar av kommun och olika förbund och en högklassig bankett.

Lagbilder

ur Rekord-Magasinet's arkiv

IK CITY

IK City, bildades 1907. City spelade allsvensk fotboll säsongen 1935-36. Spelar i blå, vit och svart.

REKORDS

Idrottsalbum

Nr 41 1959

Hasse Collin, Sven Sjöblom, Conny Bäckström, Sven Hilltorp, Rolf Bäcklund, Einar Jansrudvangen, Gunnar Holmgren.

Knästående: Rolf Jacobsson, George Olsson, K-G Lindkvist, Ragnar Melin, Sven Bergström

KÄRRHOLMS SK

Kärrholms Sportklubb som bildades den 5 januari 1917 har framförallt mycket rikliga aktiviteter i bandy och fotboll.

REKORDS

Idrottsalbum

Nr 10 1961

Torsten Tegerstrand, Lennart Backman, Kjell Edlund, Roland Niva, Lars Martinsson, Bengt Fredriksson, Åke Jansson, Roddy Tvedberg.

Knästående: Östen Rohvall, Kjell-Arne Dahlqvist, Karl-Erik Nordström, Bo Pettersson, Gunnar Karlsson, Gunnar Wallin

BARNIDROTT SKA BYGGA PÅ
LEK & GLÄDJE

